

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—I want to know from the Hon'ble member what are the points he raised ; then I will be able to answer

Mr. SPEAKER.—He is not here ; what to do ?

Sri R. CHANNIGARAMIAH (Korata-gere-Madhugiri—Scheduled Castes).—It may be taken up on the 9th, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes, we will take it up on the 9th. The Official Resolution relating to the formation of a Branch to the Commonwealth Association will not be moved by Government. There are two other resolutions. Shall we take up these resolutions or continue the debate on yesterday's Bill ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—We shall continue the debate on yesterday's Bill, Sir.

Mr. SPEAKER.—Yes.

MYSORE (RELIGIOUS AND CHARITABLE) INAMS ABOLITION BILL, 1954.

Motion to consider (Contd.).

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Mr. Speaker, Sir, I am glad that this Religious and Charitable Inams Abolition Bill is meeting with almost unanimous approval of the members of this House though in the case of the other Bill, namely, the Personal and Miscellaneous Bill, some controversy was raised in the beginning. This Religious and Charitable Inams Abolition Bill has created almost a stir, a sensation as it were, in the minds of the people outside, especially the orthodox and conservative section of the people. But if we go through the provisions of this Bill, it is so clear that no attempt is made to interfere with the religious institutions or the charitable institutions or any religious faith or charity that is being extended for the benefit of the people. But, this Bill has to undergo some changes just as the other Bill underwent some changes at our hands. It appears as though this Bill was prepared

on the lines in which the other (Miscellaneous and Personal) Inams Abolition Bill was prepared, to begin with, and subsequently many changes were made in that Bill after discussion ; similarly, I think, changes have to be incorporated in this bill also. Therefore, for the consideration of the Select Committee I would like to make some suggestions.

Sir, as **Sri M. V. Rama Rao** was pointing out yesterday in his masterly, lucid and eloquent speech, we find this bill covers only a fraction of the land that comes under the religious and charitable inams. There is as much as nearly four lakhs and odd acres of land coming under the Devadaya and Dharmadaya inams and we are making provision only for a very small extent of land which will be registered in the names of the permanent tenant and *kadim* tenant and about three-fourths of the land will have to be registered under Section 7 of the Bill in the name of the religious or the charitable institution itself. After all, these *kadim* tenants and permanent tenants have their rights definitely fixed and they were not rack-rented or their rights interfered with or their rights in any way exploited by the inamdars or the various agencies in charge of these institutions.

What we have got to do is to protect the other tenants whose rights are indefinite and very precarious. Though we approve unanimously the provisions contained in this Bill, I think we have to make provision for the protection of the rights of a number of tenants other than *kadim* tenants and permanent tenants. The purpose of this Bill appears to be to give an allowance for the running of these religious and charitable institutions and confer the benefit of occupancy rights on the tenants. Now, when we confer the occupancy rights on only a fraction of the tenantry, I do not know whether we will be really solving the problem. The advantages of abolishing these inams are described in the Gundappa Gowda Committee Report. If those advantages are to accrue and the tenantry has to benefit by the abolition of these inams, it is but right that we

have to do away with the intermediaries *in toto* so that the fixity of tenure of these lands and the other advantages that accrue from ownership of property and from proprietary rights, the tenants in the land may derive to the full extent. Therefore if on a handful of kadim tenants and permanent tenants the occupancy rights are conferred, a large section of the population, I think about 75 per cent of the tenants-at-will in these inam villages will continue to be exploited; they will not have security of tenure; they will have no absolute rights of ownership and possession of these properties and so they will not take interest to cultivate the lands properly and they will have all the other concomitant evils of precarious tenures. Therefore I suggest that the Select Committee may consider the advisability or otherwise of conferring occupancy rights on all tenants other than kadim tenants and permanent tenants. But while so doing, the Select Committee may suggest that some suitable premium may be collected from the tenants-at-will at the time of conferring occupancy rights on them. Of course we do not have in a large number of cases in these villages, the controversy which we have in respect of personal and miscellaneous inams, the conflict between the inamdars and the tenants, to the same extent as we find in the case of miscellaneous and personal inams. We do not have such conflicts in the case of religious inams, except in a few cases where the villages are completely inam villages. Even in Sringeri where survey and settlement have been introduced we do not have any sort of controversy or conflict between the inamdar and the tenants to such an extent as we find elsewhere. But even there, there is some sort of controversy between the inamdar and the tenants. Therefore, land instead of vesting in the institution, must be divested from the inamdar. They may be fully divested of the proprietary ownership of those lands *in toto* and the lands vested in the tenants after recovering suitable premium from them. It is only then we will be solving this problem *in toto*. It is no use tinkering

with the problem and calling it a great reform. I am glad we have been solving one by one these land problems. First the Tenancy Act, then the Miscellaneous and Personal Inams Abolition Bill, which is on the anvil of the other House now, and thirdly this Bill, all these open a new chapter in the history of our land reforms. But still we have got to implement some of the recommendations of the Land Reforms Committee and make the land reforms comprehensive. Unless we do so, I think the land reforms will not be complete and sufficiently comprehensive and our agriculturists will not improve and we will not be attracting the educated people to the villages and we will not be solving the problem of land hunger and we will not have sufficient production from those lands. (*A Voice*: That is doubtful). Therefore we should consider and look at this problem from a realistic point of view and make proper provision for it even from now.

With regard to the next point, that the State Government should pay an amount of Rs. 18 lakhs every year for the maintenance of these religious institutions, we have got to proceed very carefully and cautiously. We should make this reform self-supporting; on a self-sufficient basis we have got to model this reform. That can be done not by proceeding as we have been doing now but by making suitable amendments to this Bill. I would like to suggest that instead of Government paying every year an annuity of about Rs. 18 lakhs for the maintenance of these religious institutions it would be better if we pay compensation and allow the institutions to make use of this amount for the continuance of their existence in the best manner they consider it possible. Of course an objection may be raised that if this compensation amount is paid to them, they may do away with it even in a short time and the institution may not be left with anything. But that can be safeguarded by depositing the amount of compensation in the Government and allowing them to draw interest that accrue on the investments of the compensation amount and thus allow the institutions to run. Otherwise, this

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

reform would cost the State Exchequer very heavily and we will not be in a position to pay the amount. And considerations may later on arise, as apprehended by some friends now, that future Governments may either reduce the annuities or even do away with the whole grant. Of course, no House or Government can give guarantee for the future.

One of the objections raised by those against this Bill is that we are trying to interfere with those institutions and trying to do away with these inams, abolishing them and all that. But where is the guarantee that the future Government will not interfere with them? Of course I may not concede that they will interfere with these institutions. But it is just possible. Some future Government may do away with these institutions *in toto*. So, if the compensation amount is deposited and interest allowed is given to these institutions, then there is a sort of guarantee for them to draw this amount. But a future Government may amend the Constitution and change the law and may take away the deposits. There is such sort of interference. I mean the possibility of such interference is always there which we cannot guard against. Therefore I suggest that we pay outright grants to these institutions. We fix the compensation in accordance with the rules laid down for fixing compensation, and deposit the amount with the Government and allow these institutions to draw interest and maintain themselves. Thereby the State will not be put to an expenditure of Rs. 18 lakhs every year, though the State will be getting only about Rs. 8 lakhs revenue. (*Interruption*). We have got to pay compensation under Article 31 of the Constitution and that amount we will deposit. Otherwise, I would like to draw the attention of the members of this House to Article 27 of the Constitution—

“No person shall be compelled to pay any taxes, the proceeds of which are specifically appropriated in payment of expenses for the promotion or maintenance of any

particular religion or religious denomination.”

Supposing now you will have to pay Rs. 18 lakhs every year to these religious institutions hoping that you will get about Rs. 3 lakhs from the lands, thereby the State will be a loser to the extent of Rs. 15 lakhs or even more if proper calculations are made. If we have got to pay to these religious and charitable institutions at that rate we have to tax the people and raise moneys; and it is only out of taxes we can maintain these institutions by paying them regular annuities every year. Therefore, the best thing now for us is to pay them compensation in accordance with the rules laid down, deposit the amount and pay interest for the running of these institutions. Otherwise, the State has to take the responsibility of seeing that these institutions are run by paying them out of the taxes the State has to recover from the people. Therefore I consider that these two points may carefully be considered by the Select Committee, namely, that the institutions must be divested of the lands, and the lands given away to the tenants, *i.e.*, to the kadim tenants where they have been paying kandayam, to the permanent tenants where they have been in management of the properties for 12 years or more, and the other lands to be given to those that have been enjoying the lands after recovering suitable premium from them. I am not suggesting that the remaining lands may be given to them free of cost or for any nominal sum. Thus the Government will be recovering sufficient amount to pay the compensation. (*Interruption*). There is absolutely no difficulty for the disposal of these lands. There is demand for them. People want to settle down. They want to produce food from the land and add to the wealth of the country. Therefore, there is absolutely no difficulty in disposing of the land. The land may be disposed of by auction or it may be given away for upset price. It is in that way Government has to collect moneys and pay compensation to these religious and charitable inams.

Thereby we will not be putting the State to the responsibility of collecting taxes and pay out of them the annuities for the maintenance of these religious and charitable inams. With these observations I welcome this Bill.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet at 10-30.

The House adjourned for Lunch at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಏನಿದೆ, ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 16,500 ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ 550 ಮಸೀದಿಗಳು, 400 ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 800 ಧತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಹಿರಿಯರು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀರೂರಿನಲ್ಲೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 100 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುಮಾರು 200 ಇವೆ. 25 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುಮಾರು 500 ಇವೆ. 5 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 25 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 8,000 ಇವೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ 5 ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 9,000 ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ವಗೈರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಹಗೀರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೇಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ದುಡ್ಡಿನಮೂಲಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿ, ಅವು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ದುಡ್ಡಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ರಾಮದೇವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಅಂಜನೇಯನ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಬಸವಣ್ಣನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು,

ಮೂರು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಯಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚನಮಾಡತಕ್ಕವರು ಉಳುವು ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದಾದರೆ ಆಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನ ಕಡಮೆ ಆಗಿ ಆಯಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡರ್ಪಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳತಕ್ಕವನಿಗೆ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಂಟಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಇನಾಂತಿಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅವರು ಅನುಚಾನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೇ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇರೀತಿ ಮಸೀದಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಕೀರರು ತನ್ಮೂಲಕ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮಾಜು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನಾದಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ಅನಾದಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂಶ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಮೊಬಲಗು ಎಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇವರ ಪೂಜೆ ವಗೈರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ 25 ಎಕರೆಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಧತ್ರಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ನೋಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ ಕಾಣಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಬಗ್ಗರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.)

ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲವನ್ನು ಅನನ್ಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಇನಾಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗಿರಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇನ್ನಾವ ಮಠಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಠಗಳಿಗೂ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. 48 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಈ ಒಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳು ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರು. ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಆತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗುರುಗಳೇ ಆಗಲ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿದು ಬೇಸಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಆತ ನಿಂದ ಜಮೀನು ಉಳುಮೆಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಇವರು ಸುಖವಾಗಿ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡ ಅದೇರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅವನ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಮನನೋಯುತ್ತದೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದು ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಫಲಕೊಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ವಶಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಆ ರೈತ ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಾನೆ, ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಜೋಡಿ ಜಹಗೀರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೋಡಿದಾರರು ಒಂದು ಕೆರೆ ಒಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆರೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲದಾಗ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದಾಗ, ಇನಾಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎನೋಬಾಭಾವೆಯವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಭೂದಾನಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು, ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೇ ಭೂಮಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಒಬ್ಬನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ, ಅದನ್ನು ಹಂಚಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಇದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಬೇಜಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಹಾಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೇಸಾಯವೆಂದರೆ ನೀ ಸಾಯ, ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಿರುವಾಗ 48 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಇದೇ ಯಲ್ಲಾ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯನುಷ್ಠಾಪಕವಾಗಿರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತರಿಗೂ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯಬರುವಂತೆಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ರೈತರು ಕೆರೆ, ರಸ್ತೆ, ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಪ್ರತಿಫಲಪಡೆಯಬಹುದು. ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ; ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಜೋಡಿದಾರರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕು; ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಮ ಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕುಂಚಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಈ ಜೋಡಿಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬಾವಿಯಾದರೂ ತೆಗೆಸಿ, ಕೆರೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಂದು ಸವಿಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಶೃಂಗೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲೇಕೋ ಸಂಶಯವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೋ ತಡಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಶೃಂಗೇರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಸೆಯಿದೆ. 1932 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿಮಠಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊಸಕೊಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಮತ್ತು ಬೀರೂರು ಕೆ. ಟಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ, ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಮಾತನಾಡುವ ನನ್ನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತದವರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾರದು. ಅಮೇಲಿನವನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜೋಡ್ ಪೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಹೊಸಕೊಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಆಗ ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಕುಲಯಾವುದೆಂದು ಕೇಳಲು ನಾನು ನಮ್ಮದು ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ, ಗಂಡು ಕುಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಕುಲ, ಗೋತ್ರ, ಪಂಗಡ ಮುಂತಾದುವು ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೋಮುವಾರು ಮಠಗಳು ಇರುವವರೆಗೆ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ,

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಭಾವನೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಹಕ್ಕು ಹೋಗಬೇಕು, ಜಮೀನುರಾ ಅವರಿಗೇ ಸೇರಬೇಕು. ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶ್ರೀಗೇರಿ, ಕೊಪ್ಪ, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಕಳಸ ಈ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೆಲವು ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. “ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಿರುವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕೆ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಜೋಡಿ ಹೆಂಡತ್ತಾರೆ, ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮದ ಜಮೀನು ಹೆಂಡತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಏಕೋ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಸಾಮಕಾಶಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ವಿನೋಬಾಭಾವೆಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಗುರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ “ಗು” ಎಂದರೆ ಕತ್ತಲೆ “ರು” ಎಂದರೆ ಬೆಳಕು. ಗುರುವೆಂದರೆ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಗರಾಡಿಸಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಚೀಟಿಪಾಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೆಂಬರುಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಹೊರತು ಅವರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ, ವಿನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಈಗ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಿಭವವಾಗಿ. ಕೆರಿಕುಳಿ ವಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಮನೋದಯನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಮನೋದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮರೇಶ್ವರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೆ, ಈ ಇನಾಂ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯರೂ ಪೂಜ್ಯರೂ ಆದ ಪಟ್ಟಾಭಿ ರಾಮಚಂದ್ರರು, ರಾಮರಾಯರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಶೀರ್ವಾದ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಠ, ದೇವಾಲಯ, ದೊಡ್ಡವರು, ಚಿಕ್ಕವರು ಎಂದು

ಹೇಳುವ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಗುರುವೇ ದೇವರು ಎಂದು ದೊಡ್ಡವರು ಹೇಳುವುದು, ಗುರುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಲೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಕಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕಲೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಸಾಧನವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹಾಗೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಈ ಕ್ಷಾತ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಜೋಡಿ ಪದ್ಧತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದಾದ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಪಾಟ್‌ಘಾರಂಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹಿಂದೆ ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗ ನಮಾತ್ಯ ವಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಿರಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಸದ್ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಗೇರಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಗುರುಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೇವೆಮಾಡಬೇಕು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಗುರುಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸದ್ಗುರುಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾಲಮಹಿಮೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀಗೇರಿ ಮಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೂಗು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲೂ ಎದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕಾಲ ಹೇಗಿತ್ತು, ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ಎತ್ತುಗಳು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾನವನಿಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ನೆಲಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯಮಾಡಬೇಕು; ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೋದಯನ್ನು ತರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆಂತ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನಾಂ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಾಗ ನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನುಮ್‌ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸೋಲುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ದೇವರು, ಗುರು ಎಂದರೆ ಮಹತ್ವವಿದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ; ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀ ಸಾಯಿಬಾಬಾರವರ ಮಹಾಪೂಜೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಪಂಗಿ ಎಳೆದಾಗ ಬೆಂಕಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭವಿರುವಾಗ ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾಪ ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಿರುಪತಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಅಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಧರ್ಮ. ಗುರುಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಶೃಂಗೇರಿಯಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮಠಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗುರುಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾಲ ಧರ್ಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಉಳುವವನೇ ಒಡೆಯ ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿದು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುರುಗಳು ಶಾಪಕೊಟ್ಟು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಆ ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ನಾವೇನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ನ್ಯಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಹಾವು ಸಾಯಬಾರದು, ಕೋಲು ಮುರಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹಿಂದಿನ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

11 A.M.

*Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsor).— I just welcome the Bill placed before this House by the Hon'ble Minister regarding the abolition of religious and charitable inams. Sir, we are living in an age of Science. Man can do anything, any wonderful thing in this world. There is no such thing as magic or any other thing. When man is doing such wonderful things, I do not see any reason why we should be afraid of Gurus and such other people. I would like to bring to the notice of Hon'ble Members that when we have abolished Rajas, zamindaris, personal and miscellaneous inams, why should we not abolish these religious and charitable inams ? Of course, these mutts and jahgirs were doing service to religion. We agree. But service to religion is entirely different from politics and administration. We do not interfere in their religious administration. Even the Constitution has

provided safety and no Government can interfere in the domain of worship. So if they want any support from the Government, the Government can give them full support to safeguard their religious worship. But so far as lands are concerned, there is a principle applied to one and all in the country and the same principle should apply to the other inamdars also. For all men in the country should come under one single rule. That is my argument.

Further, some Hon'ble Members have said that the Sringeri Mutt has done and is doing yeoman service to the people by developing culture, and that for all these things they require money. It does not mean that they should have only revenue. Of course, Government is ready to pay compensation, ready cash, and with that they can continue their cultural development activities. We are not here to say that they should not do this cultural development. Instead of having lands with themselves and trying to get revenue out of them they may take ready cash from the Government and continue their cultural development activities. Hence I feel that it is high time that a common uniform land reform is introduced in the State. It is therefore much better we adopt this Bill.

Further, I would go to the extent of requesting the Hon'ble Minister to bring in another Bill covering other institutions than Hindu religious and charitable inams. We see specially in Bangalore and other places that every street has got a mosque and every corner of the city has got a church. Each of these mosques takes away three-fourth of the property belonging to the country. So also churches. But the argument may be that these properties belong to private parties. But I request the Government to bring in legislation to see that all these properties are acquired and confiscated to the Government and suitable compensation paid to them.

It may be. . . .

Sri P. R. RAMAIA (Basavan-gudi).—I have not been able to understand the Hon'ble Member. He wants the lands situated near the mosques to be confiscated ?

Sri M. PALANIYAPPAN.—Each mosque has got at least two lakhs worth of properties.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Which mosque in Bangalore has got property worth two lakhs? Let the Hon'ble Member make it clear.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Almost all the mosques in Bangalore. Each mosque is having property worth lakhs. I stand to that point.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Will the Hon'ble Member tell me whose property they are?

Sri M. PALANIYAPPAN.—There are some private inams, and where we find the rest to belong to religious inams, as in the case of Hindu temples where we manage the property if at all there is any belonging to the temple, likewise the properties belonging to various mosques and churches, can be brought under the control of the Government by the Muzrai Department.

A MEMBER.—This applies to mosque also, if it comes under this definition.

Sri M. PALANIYAPPAN.—No, no. I am requesting the Government that even properties belonging to these mosques and churches... (*Interruption*) It does not mean that members should say that I have not understood this Bill. As it is I suggest that Sringeri Jahgir and other jahgirs must be taken over and suitable compensation must be given. Also, these private temples and mosques which have got lot of properties must be taken over and suitable compensation given to them. With these few words I support the Bill.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Mr. Speaker, Sir, I was not to speak on this Bill. But when an Hon'ble Member of this House makes some irresponsible statements, I cannot but say a few words. (*Interruption*) The Hon'ble Member went on saying that in every corner of the street in Bangalore there is a church. If that statement. . . .

Sri M. PALANIYAPPAN.—Every corner of the city.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Every corner of the road you said.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Every corner in the city. There is a mosque in every road and there is a church in every corner of the city.

Sri V. M. MASCARENHAS.—From the information the Hon'ble Member has given to me, I say this. The population of Bangalore is 8½ lakhs as we are all aware and the road length is about 520 miles. If his contention is all right, I may tell the Hon'ble Member that there ought to be in all a large number of churches. In fact, the number hardly exceeds 15. Whether the Member has paid any visit to the several areas in Bangalore City, whether he is aware of the geography of this place I have begun to doubt. (*A Voice*: He lives in the city!) If he wants to talk on the Inams Abolition Bill, let him. But if he says that the private lands belonging to the churches may be confiscated by Government and compensation paid tomorrow, he may say—suppose I have my private property—Sri Mascarenhas' property may be confiscated by Government because he owns an acre of land. Sir, what is the Bill before us? It relates to lands where the tenants are having handicaps and to better their conditions Government are bringing in this Bill. What has that got to do with the piece of land in which public worship... (*Interruption*).

Mr. SPEAKER.—I do not know why you should worry yourself, Sri Palaniyappan? He is meeting your point.

Sri V. M. MASCARENHAS.—After all the land on which the church exists has been paid for by the church authorities in the good old days. It was given to them by the then Government on payment of money. While that is so, I fail to understand the argument that these lands should be confiscated. If that argument holds good, I simply wonder at it, because, whatever piece of land which is beyond, say, a quarter of an acre in Bangalore may be confiscated by the Government for the same reason and compensation paid. Sir, what would be the wisdom of a statement of this kind? Is it because he wants to vent his grievance or wreak his vengeance against mosques and

(Sri V. M. MASCARENHAS.)

churches? Under the Constitution itself, it is made clear that the churches and mosques not only may exist but shall be given full freedom to continue their activities as long as they do not infringe on public order or morality. If in the Constitution itself such privilege has been given, that my Hon'ble friend who has been living in Bangalore, should make a statement of this kind is really painful to me. I do not know whether he is really aware of the consequences. But it is my duty to point out. As I said before, I am not speaking on the Bill but I only wanted to contradict what my Hon'ble friend said.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, for these four days we have had a very lengthy and interesting discussion on a very important Bill. It looks to me that in the light of the discussion that we have had, one or two observations I am compelled to make without meaning any offence to any of those Hon'ble Members who have participated in the debate. If we have really understood and confined ourselves to the scope of the Bill, I should rather have felt that much of the passion and emotion imported into this debate could have been very usefully avoided. I do not propose however to speak at great length on the Bill itself. But since it is going to be referred to a Select Committee where mature wisdom and better understanding would have to be brought to bear on the several provisions of the Bill and improve it in a measure acceptable to all concerned, I should therefore confine my remarks to making one or two suggestions to the Select Committee through you, Sir, and leave the matter there. One thing I would like to say is, I am really surprised that there should have been any kind of opposition from those interested in these institutions as to suggest that directly or indirectly this Bill really meant harm to them or it really meant any kind of prejudice to them. I know I am not entitled to speak for the Government. Nevertheless, I know the way in which the Hon'ble the Revenue Minister has tried to put this Bill before us in his

own inimitable style and if I can speak for him I am sure I should rather think he has really taken a stand much to the advantage of the institution and in a way not even to the interest of the exchequer because he wants to err on the side of lenience.

Therefore, I should on behalf of the institutions, congratulate you and thank you for being so very generous to the institutions.

Sir, I tell some friends who have been speaking in the course of this debate that there is absolutely no reason whatever to doubt either the *bona fides* of the Government or the individuals who have supported this Bill. But in so far as I have read the provisions of the Bill, I think, Sir, I should say we have gone out of our own limits as the Bill has been designed. The tenure is the most important of the land reforms that the Government is embarking upon. There are several steps which have yet to be taken by Government in order to complete the picture of land reform that is necessary for this country. The first and the foremost object that is sought to be served by this Bill as also the kindred Bill which was passed in this House only last fortnight, namely, the Personal and Miscellaneous Inam Abolition Bill, was this. Both of these aim at only one consideration, namely, to regularise the tenure and make it uniform tenure, the essential part of land reform and land policy. Land to the cultivator, land to the tiller—that is one of the most important principle—call it a slogan or anything. You cannot decry or detract from that principle and in framing any legislation as part of that land reform, we have got to see whether this most important principle has been kept up or has been lost sight of and considering from that stand point, I say that this is a very wholesome measure and that the interests of the raiyat of the country are going to be improved. I therefore want the critics to remember this point always. I cannot call Sri P. R. Ramaiya as a critic at all. Taking the general debate as a whole that has taken place in this Hon'ble House, it is my impression that there has been universal support to and universal acceptance

of the general principles of this Bill. That is one inescapable conclusion to which we have to come. But I do say and I wish that in the course of the debate, certain expressions could have been avoided. In fact, nobody can deny that some of these Institutions have really served a very good purpose and that they have been responsible for the spread of culture, whether it is of the denomination Hindu, Muslim or Christian. One incontrovertible fact remains supreme that these institutions have been sanctuaries for the spread of culture and philosophy and that they have shed a lot of light and that they have played no small and no inconsiderable part in bringing about the mass-awakening and the national upsurge which we now find in the spiritual and cultural fields. Therefore, I felt that there was no need to give expression to such strong sentiments. It looked to me as though it was felt that something like a Bill on the lines of the Madras Religious Endowment Act was before us; this Bill does not seek to interfere with the religious autonomy of the institutions, but it merely deals with certain kinds of inam tenure and the inams being abolished, thereby some sort of uniform land tenure may be secured to be enjoyed by all the tenant-cultivators in the State. I can say a lot of criticism has been levelled. In fact, people even outside Mysore have been writing in papers as though the Mysore Legislative Assembly and the Legislative Council including the Government of Mysore are doing some thing in order to frame a legislation which would permit of serious inroads into the religious domains of certain institutions. That is almost a charge and a criticism that is levelled against us. I must therefore say on behalf of the Government and on behalf of the Legislature, I want to make out an assurance that the sole object of the Government, so far as this Bill is concerned, is not to make such inroads into these institutions. As a matter of fact, one or two provisions in this Bill I should rather consider are salutary in the interests of the institutions themselves. I have myself the greatest regard for the great

Shankara talked about in this House. How can we deny that there are the greatest savants of the world who have paid highest tributes to the great Shankara as the world's greatest philosopher and a master-mind. It was therefore unfortunate and I consider it was also irrelevant—though that is your province Mr. Speaker—to make references to these points, and try to confuse the religious practices and religious autonomy of the great Mutt founded by the Great Shankara with the mundane worldly affair, namely, the land reform that we are trying to effect through this Bill. You have several such mutts and institutions in all parts of the Mysore State. All these mutts, and particularly the Veerashaiva Mutts—some of these mutts have done wonderful work and have made and are making a very valuable contribution in education and other fields of life and some of these contributions will stand out for all time to come. Therefore, one important submission I would like to make to this House is to believe me when I say that there is absolutely no attempt made nor even the intention to make a law which makes inroads into these institutions. As a matter of fact, one important thing upon which I congratulate the Government and with your permission, Sir, congratulate ourselves, is that we do not intend at any rate, whatever may be our views, sincerely held, on other matters, as revealed in the entire discussion on the entire provisions of this Bill, there is absolutely no attempt to permit inroads on these institutions. I am sure Sri P. R. Ramaiya and several Members who have spoken in that spirit, the Hon'ble Member from Mysore and T.-Narasipur Sri Sreenivasa Iyengar—will not get away with the impression that this House and the Government are a party to making a legislation in order to make serious inroads on anybody's rights and religious autonomy. I am sure the Hon'ble the Revenue Minister in his own style will make out a case and will certainly emphasise what I have been saying so as to allay the fears and suspicions that have been raised. It is very important because that has

(Sri K. PATTABHIRAMAN.)

happened in respect of a most intellectual part of the community, a community having a rich intellectual and cultural heritage. It is our duty, we who have the responsibility of making laws, to tell them that there is absolutely no reason for these fears and suspicions and that our *bona fides* are clear. We are imbued with one consideration in making this legislation and that is making a uniform land tenure system and nothing else.

Now I ask the Institutions themselves, one word with your permission. Taking this measure as a whole, can it ever be said that the institution stands to lose or stands to suffer? I should rather say, I said even when I started my address to this House, namely, there is an error on the other side of being very lenient to the institutions. I take the particular provision here, that the average of the five years' income in the immediately preceding five years shall be paid and that is the *tasdik* that shall be gauranteed to the temple or the institution concerned. I should think that from the point of view of the institutions, this is one important provision of this Bill to allay all suspicion and lot of confusion in the matter. That is all I would like to say so far as the general contents are concerned, because, after all, if I should attempt to deal with other provisions, I should only be repeating many Hon'ble Members who have made very important and solid contributions to this debate. But that apart, I should like to make one or two suggestions to the Government.

I would request the Hon'ble Revenue Minister to take up three particular provisions with reference to which I would like to make some remarks. In clause 3 (1) (h) (on page 5 of the Bill), it is provided:

“(h) the inamdar whose rights have vested in the State of Mysore under clause (h) shall be entitled only to compensation from Government as provided in this Act.”

you have mentioned in page 9, Chapter III, clauses 13 and 14 which read as follows :

“13. The compensation payable in respect of an inam shall be determined in accordance with the provisions of this Chapter.”

“14. The compensation shall be determined for the inam as a whole, and not separately for each of the interests therein.”

Barring these two general clauses, throughout the Bill, you do not find any reference to payment of compensation. I am afraid, this Bill will be declared as *ultra vires* of this legislature in a court of law. I am very definite about it. I would request the Hon'ble Minister to get it examined by his Law Department, because, apart from the income that these institutions were getting, over and above that, there was what is called the property right and that property right is in conjunction with and over and above the income that they were deriving. As against these only the average of five years' income that it was getting will hereafter be assured and guaranteed by the Government. By that you have not paid compensation for the other right; it is a very important and substantial right, namely, the transfer of the property right. Unless you can go beyond the stretch of compensation for income and by some provision you can show that it was not the income only that you have taken into consideration, but even the passing of property right which these institutions will be losing, that has been provided for and compensation is computed as a whole after taking into consideration all these points, I am afraid this Bill will be declared *ultra vires*. I want the Government to consider this point. Not that I want to say it as a challenge either to the Revenue Minister or to the Law Department. But I feel that, as it is, there is this *lacuna*. In fact the suggestion that I would like to make for your consideration and through you for the consideration of the Select Committee would be, if you can modify clauses 13, 14 and 15 just to see that the compensation that shall be paid in this form and then bring up the basic annual sum payable on that basis, the law courts will not be in a position

to interpret the provisions adversely. Otherwise, I am afraid the entire Bill will be thrown out as *ultra vires* in a court of law. I leave the matter there. I am sure, I have made myself clear.

Sri P. R. RAMAIIYA.—I would like to know if you make any allowance for the potential wealth such as the forest wealth, mineral wealth in the case of any jaghir?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I will come to that. In fact, I may assure the Hon'ble Member that in clause 16 of the Bill, there is a provision made. For instance, in the proviso to sub-clause (ii), it is said:

“(ii) provided that the income from sandalwood or any other reserved forest produce shall not be included in the annual income from forests unless the right thereto was expressly conferred on the inamdar by a competent authority;”

Even (b) and (c) provisos refer to the same subject matter. In fact, most of the Hon'ble Members know that when the original grants were made to these inamdars, sometimes the rights to sandalwood, forest rights, ferry rights etc., will have been included and sometimes they will not have been included in some other grants. Therefore, it makes a distinction. I think it is also the intention that unless under the original grant of the inam itself some specific provision was made in order to entitle the inamdar to take advantage of the sandalwood, forest and ferry rights, I think such rights must not be recognised in fixing the basic annual sum. I think that must satisfy Sri P. R. Ramaiya. Unless the Revenue Minister wants to be more generous by making ex-gratia grants, the clause as worded will not enable him to do so. But I must say that I will never restrain the Revenue Minister from showing this generosity to these institutions and I have absolutely no...

Sri Kadidal MANJAPPA.—Not at the cost of the State.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—You have shown that generous instinct generally in this Bill. But I was saying that unless the provisions in clauses

15 and 16 are suitably modified and improved upon, it is quite possible that this entire Bill may be thrown out in a competent court.

11-30 A.M.

Another aspect that came up during the discussion was what was referred to by my esteemed friend Sri M. V. Rama Rao. I am afraid, I must differ from him on one or two important points. He referred to the Religious and Charitable Institutions Act and he thought there was adequate power already guaranteed to Government under that Act to which you could have issued an amendment. When there was that provision in the Mysore Religious Endowment Act why do you need this additional power, he asks. To the Revenue Minister I am making a definite suggestion in this regard. Most of the provisions of this Religious and Charitable Institutions Act will be *ultra vires* and will be invalid in view of the Constitution of India. It might have been good law prior to 1949. But after the Indian Constitution has been inaugurated and has been brought into force in Mysore also, this is one Act some of whose provisions being *ultra vires*, being inconsistent with the Constitution, may have to change. I make a suggestion to the Revenue Minister that it is high time, in the light of the Constitution of India, to institute an enquiry and find out what provisions of the Religious and Charitable Institutions Act will be good law and will be bad law now. Considering Article 26 of the Constitution it is difficult to believe that you get a right to interfere in such matters. In fact, I may go to the extent of saying that the decision that has been suggested by Sri Srinivasa Iyengar, the decision of the Supreme Court on the 11th or 12th of March 1954 is nothing but confirming the decision of the Madras High Court which is reported in *All India Reporter*, I think, the Revenue Minister has got a copy of it. The right to interfere with the administration there is analogous with the like provisions that we have in the Mysore Religious and Charitable Institutions Act. The Revenue Minister need not have any fear whatever. No

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

apprehensions need be entertained on that score in this Bill. This Bill is perfectly sound and perfectly valid. If we wanted to interfere with the administration of the properties and how income shall be spent, then we would have brought ourselves within the orbit of the Madras High Court decision and the Supreme Court decision. I leave the matter there.

The other suggestion that has been made in the course of this debate is : what is the kind of compensation that ought to be paid? Very many suggestions have been made by Sri P.R. Ramaiya, Sri Linga Reddy and Sri Rama Rao. In order to overcome the legal difficulty and also to ensure that the institutions will have sufficient income to keep them going on, a suggestion was made that the entire compensation may be given in one lumpsum; in such a case, the entire Bill has to be changed. Reference has been made almost by every speaker to the Gundappa Gowda Committee Report to which I myself is a party. I wholeheartedly endorse the views and opinions expressed therein, but one thing to which we must all agree is, the Constitution of India was not enacted by then. It is up to you to see what recommendations of the Committee would stand the test of the present day, even after the Constitution of India has been enacted. I am afraid, in one or two respects the recommendations of the Gundappa Gowda Committee Report will have to be modified.

Sir, another thing I must dwell upon now. Certain statistics are before us. I must agree with Sri M. V. Rama Rao that the Financial Memorandum that has been attached to this Bill is not complete in itself. I should only say that such material as was available to the persons who compiled this might have been taken note of. But, I feel more data must have been made available to give us a true picture of the financial liability that we are undertaking. I want this House also to consider it in a dispassionate way. We are torn between two sentiments. We feel that by such a reform the

raiyats of Mysore are going to be enthroned in their place and we are going to confer a great boon and a great deal of benefit upon them. If we think of that sentiment only, we might lose sight of some essential features of this Bill. There is the other sentiment that we want to clutch to these properties willy-nilly. If Sringeri had not played such great part in our mind, the debate in this House for the last four days would have taken a different course altogether. As a matter of fact, Sringeri is one of the several institutions that we are trying to affect as a result of this Bill. There are certain materials, not that I am vouchsafing about these materials, but I wish they go into the record of the House so that the Revenue Minister may verify them later.

As a result of this Bill we are really affecting more than 18,000 inams in the State; subject to verification, there are more than 16,500 temples, 550 mutts, 400 mosques and 800 other institutions. This is the volume and this is the range and application of this important Bill. If you consider the number of villages in the State as well, they are about 16,400. You will understand on this basis, there is one temple for every village and one mutt for every 30 villages and a mosque for every 40 villages and one other charitable institution for every 20 villages. Therefore, the effect of this Bill would be very wide.

Then with regard to the income and expenditure, it is suggested in the Financial Memorandum that Government will get about four lakhs or so. The Hon'ble the Revenue Minister in the course of his address has told us that the income would be somewhere about 7 to 8 lakhs. Still Government is going to spend 18 lakhs. I ask this House to consider whether you really mean, under the present financial stringency that is facing the country, particularly in the Budget session, that this was a wise policy? I ask every Member not to be led away by some sentiment either for or against. There is a great responsibility cast upon us. Every lakh of rupees, every thousand has really engrossed our

feeling. We are feeling that fifty thousand rupees on an item was too much considering our Budget balance; saving of a lakh on an item is considered by us to be a great boon to our Budget balance. I ask whether this House is in a position, by mere sentiment, to register its approval for an expenditure to the tune of ten to twelve lakhs of rupees from the general coffers, from the general revenue? This is a matter which I want this House to consider seriously with our eyes wide open. If you all agree to be very generous, I have no objection. But, I want the Government to bear this in mind that in your fit of generosity you have asked our approval to the extent of 10 to 12 lakhs over and above the income from these institutions. Do you really mean this seriously? I would request the Select Committee to go into the question at very great length. It is good to be generous. But how does that generosity come about? You say that five years' annual income for these institutions shall be paid and that it shall be guaranteed to them in perpetuity. My friend Sri M. V. Rama Rao was correct when he said that the Government cannot take up this responsibility. I feel that what he said has not been lost upon us and that every one is impressed and has been profited by his very good and sage advice in this matter. What is the indirect effect of this Bill? You are going to allot to the institutions a sum of 12 lakhs or 14 lakhs towards expenditure per year over and above the income that you get. If you are all agreed, if the party which is in power, with 83 very solid votes, and in a mood of generosity if the Revenue Minister should go and dole out Rs. 12 to 14 lakhs to all these institutions, I will not stand in the way. If you want really to indulge in that fit of generosity to allot an expenditure of Rs. 14 lakhs a year, year in and year out, as a result of this Bill coming into law, I have absolutely no quarrel with you. But so far as I am concerned I will not at all be a party to that sanction. I have consistently opposed, I will consistently oppose, any fresh financial responsibility being thrust upon the coffers of the State. That

has been my attitude for these 34 days. I have found no reason to change my idea. Therefore so far as I am concerned, I am emphatic and definitely against it. I am not for increasing the burden on the general coffers. I am also sufficiently religious. But when I make this criticism the institution is not in my mind, the raiyat concerned is not in my mind, but the effect of this Bill. Personally and in my own individual capacity the suggestion that I am now making in all humility to the Hon'ble Minister and the Government of the party in power today is this. I know it is not welcome. But still I shall have my say. This mirage of having done something wonderful should not blind us to hard facts. Thereby you are taking away Rs. 12 lakhs of hard money from the coffers and distribute them to these institutions in the name of reforms. In fact a suggestion was made that the concept of a secular State must be borne in mind. God alone knows. I do not know why that kind of argument was made. In fact the concept of a secular State is not inconsistent with religion. It will be a profound misunderstanding of the word to think that the concept of a secular State that we want to have goes against religion. Irreligion and secular State are not synonymous terms. I therefore want the Government and the Hon'ble Minister particularly, to consider the financial implications of this Bill. I would personally request the Select Committee to go into this matter, if necessary to remodel the entire plan of the Bill in order to see that more responsibility is not thrust on the Government than it can bear or need bear. I am afraid the whole scheme of the Bill will have to be entirely changed. That is the one suggestion I would like to make. I also wish the institutions whatever they are must be enabled to stand on their own. I am sure the working of this Bill when it becomes law, will be very easy if the proper machinery is set up. (*Interruption.*) We must consider the persons who are going to pay. I would make this suggestion. If you really think of giving lands, sell them by public auction

(Sri K. PATTABHIRAMAN.)

for whatever price they fetch and do not make any profit and let that amount go to the institutions as an investment. I would certainly be very hesitant to allow Government to pay these institutions. Whatever people may say against me, a legislation of this kind asking the Government to pay Rs. 12 lakhs, and that not for a year or two but in perpetuity, I want the House to consider seriously. You have got to pay as much as Rs. 12 lakhs. Even for a paltry sum of a few lakhs of deficit, we have a taxation measure to cover the deficit. While that is so, will you kindly tell us how you will find the money to pay for the institutions unless you put more taxes? If you do so, I am sure people will rebel against us. Therefore, I am clear that Government must consider what is their liability. The concrete suggestion that I am making to the Select Committee is this. Please consider the financial structure over again. What is the amount that you get? You know three-fourths have to be provided for. There is the kadim tenant. He pays you nothing. As a matter of fact you are not getting anything by giving away the land to him. You will only be getting a higher rate of kadayam than that which he was paying to the superior holder and hereafter he will pay the kadayam to you. Now a word about a legal matter. As regards the permanent tenant, you have proposed one definition of permanent tenant in this Bill as against two definitions in the other Bill, for his class, one for the permanent tenant and the other for the quasi-permanent tenant. That is one thing. I want the House to consider the effect of this if we pass this Bill. You had put in two definitions, one for the permanent tenant and the other for the quasi-permanent tenant in the Personal and Miscellaneous Inams Abolition Bill. But what has been done now in this Bill? You have put in the two definitions together and have brought them under one as a "permanent tenant." Two types of similar legislation there are but with different definitions for the

same class of tenants. It is a constitutional and legal question. I should like the Law Secretariat to consider it further. What is the effect of this kind of legislation? At this moment I cannot say immediately what it is. But I personally feel that it requires some further examination at the hands of the Select Committee and the Law Secretariat.

I concede that so far as permanent tenant is concerned you want to be very generous. The suggestion has been made: take as little as possible from the tenant. I have absolutely no quarrel. By all means provide him with land. By all means be very generous. I am wholeheartedly with you, I will jump with you, I will dance with you, only so long as you do not take from the general coffers the sum of Rs. 12 lakhs. I will leave the matter there. You must not undertake to bear greater responsibility than you need to. That is the suggestion I am making. Whatever you get from one hand, try to give it away in the other hand. You need not make any profit. Even working expenses, collection charges you need not take. What is more, how is the payment to be made? In fact there are two other sections in this Bill which require consideration. You make an intermediate payment and you go on making the intermediate payments perhaps for one or two years until the annual basic sum is finally determined! Then adjustment is made towards the payments already made. That means, immediately next year, on making a declaration when a particular inam is going to be taken, you must begin to pay and that amount has to come from the general coffers. The collection you make, meagre though it is, even from the permanent tenant will have to be spread over a number of years. You can ask them to pay in instalments. It is already meagre and even that meagre sum will be given by him spread over a number of years. On the other hand your own responsibility commences the moment you begin to make payment to the Inamdar concerned. I do not know where you get this amount. I am sure the budgetary

position has to be considered. To the tune of nearly Rs. 8 lakhs to start with you will have to pay and you will have to recover that amount in 5 years. Therefore the financial responsibility is what I want the Government to consider. I cannot be a party to it. The whole thing will have to be reconsidered. Do not undertake responsibility beyond what you need to. That should be the test by which you have to think of this Bill. I want you to bear these in your mind.

Then the third question relates to giving lands. I am afraid the suggestion that the man who actually cultivates should be regarded as the tiller of the soil has been understood by several persons in several ways. That is my fear after having followed this debate both on this Bill and on an earlier Bill. Now I will give one example just to show how it is understood differently. All of us are anxious that land reform should come into force. I appreciate there was a great deal of force in my Hon'ble friend M. V. Rama Rao's suggestion when he was speaking on the earlier Bill and I was making the same suggestion for the consideration of the Joint Select Committee. If your idea really is that the land should be possessed by the person who is the actual tiller of the land, you must seriously examine whether that principle is going to be carried out by the provisions of this Bill. You want to confer the right of tenancy and the ownership of the land on kadim tenant whether he happens to be the actual tiller of the land or not. You have made provisions by which you are bound to vest the occupancy on this class of persons known as kadim tenant who may not be the actual tiller of the land, but because he came within the meaning of the definition, *ipso facto*, he must get occupancy right. In regard to the other class of tenants besides the kadim tenant, a broad distinction is sought to be made and I want the Government to consider that point and if to that extent it would not amount to a discriminatory legislation? I will give you one illustration. Without meaning any disrespect, I take the example of Sri Venkatappa. It is

just possible that Sri Venkatappa may be treated as a kadim tenant in respect of rights concerning an inam land in Channapatna although he may reside in Bangalore. All the while he resides in Bangalore and is not the actual tiller of the soil, but nevertheless, he will still be entitled to the occupancy rights because he comes within the meaning of the definition of the term kadim tenant; on the other hand, the permanent tenant, only if he was the actual tiller of the land, will have to pay and get the land registered in his name. We have all heard of the slogan that land should be given to the actual tiller of the soil. In many cases, these kadim tenants will be tillers only in name and the actual cultivation is done by somebody else under them. This is not a correct attitude to take. What I want to suggest to you is, according to the slogan, you must confer occupancy rights on the person who actually is the tiller, whether he is a kadim tenant or whatever kind of tenant he is and that was my definite suggestion to the Government and to the Joint Select Committee also, Sir. Because, after all, why are you wresting the land from the inamdar then? Because of your fundamental idea to put an end to this system of absentee landlordism. But now you are going to create another type of absentee landlords and I believe that is not the object of the present legislation and I humbly suggest that that is not a step in the right direction, namely, of land reform. I will give you another example. All of us know Rao Bahadur B. K. Garudachar. He was a kadim tenant in a number of jodi villages. So, according to this type of legislation, you confer occupancy rights on Sri Garudachar. Is that your object? I want the Joint Select Committee to consider this issue again. There must be one uniform principle and that must apply to all without discrimination. Let us maintain at least this principle although we may not be very idealistic. Let us hope that possibly when the Bill emerges from the Joint Select Committee, it would have been very much improved in the light of the discussion that we have had and in the

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

light of the advice that the Hon'ble Members of this House have given. Therefore, Sir, I would conclude my appeal by saying this. This is an important Bill. There is no doubt that there is a great need to bring forward a Bill of this kind. But my appeal is, let it not be said that while the inamdars were deprived of their rights, on the other side, the principle of land to the tiller was not satisfied. I am sure that so far as compensation that is provided in the Bill is concerned, it is bound to meet with the echo of approval from many hearts because you have been very generous; but the only doubt that is felt in some quarters possibly is that these grants may be reduced or withheld in future.

With these words, I wholeheartedly welcome this measure subject to some of these suggestions that I have made and I think the Select Committee will give its consideration to those suggestions, so that the Bill as it emerges from the Select Committee will come improved, be different and better fitted to receive our approval. In fact, I should say that we must be thankful to Mr. M. V. Rama Rao for making some of these suggestions to which I have also referred, particularly the State Exchequer being depleted to the tune of 12 to 14 lakhs. That is a pertinent point for the Select Committee to examine and deliberate upon. If there is going to be any difficulties, the Select Committee can depend upon the opinion of this House which has been expressed very clearly and in unmistakable term, namely, that the entire structure of the Bill might undergo important modification in order to satisfy this House. If adjustment needed such wholesale modification, do it.

With these words, Sir, I wholeheartedly commend this Bill.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ನಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ನುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಂದರೆ ಈ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬಾರದು

ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ಅಥವಾ ಈ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಇನಾಮ್ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆಯೇ? ಅಥವಾ ಕಡಿಂಗೆ ಚೆನೆಂಬುಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಯಂ ಚೆನೆಂಬುಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದೋ ಅವರು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಈ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶದ ಪಡಿಸಿದರೆ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12 NOON.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I am very much obliged to my friend. I know what is at the back of his mind. Let me at once assure him that I am as anxious and keen on getting this legislation through as Sri Gopala Gowda himself is. Let there be no mistake about these matters. When I make a concrete suggestion I want to see that that is not hurried. I made a suggestion that there is no reason and there can be no justification whatever for the Government to undertake a liability of 12 to 14 lakhs every year, over and above what they might get; there is absolutely no justification. But that can be met. I said: from those who can pay, take as much as necessary to capitalise the income that you get and put that capital against the amount to be paid to the inamdar. The effect of that would be, you will be satisfying the tenant because he will get the land and you will be satisfying the inamdar because he will get compensation; your responsibility is of a catalytic agent doing the work between an inamdar and a tenant. That is a suggestion I made. All that I was worried about is that it will not be fair and proper and there would be absolutely no justification whatever forthcoming, for the Government to undertake the responsibility of paying to the extent of 12 to 14 lakhs in perpetuity.

There is also another question piled against me by Sri Gopala Gowda whether I meant to suggest that no compensation need be given. Sir, my views will have no value now in view of the Constitution of India. It is possible that Sri Gopala Gowda is entitled to have his own view as I and

any other Hon'ble member is. But, we are guided by the Constitution whether we like it or not, whether we mean it or not, whether we intend it or not. As a matter of fact, the Supreme Court goes to the extent of saying that the compensation must not be a nominal one but it should be substantial. We are guided by the Supreme Court and the Constitution. That means, substantial compensation must be provided for including for the propriety rights according to the Constitution. What I said was, in order to pay that you must find a source of income from which you draw the amount, but the source must not be from the general revenue or the consolidated fund. That is all I said. I never said: 'take away compensation from the inamdar.' I cannot make it as the Constitution stands today; nor did I say: 'do not give it to the tenants.' As Sri Gopala Gowda feels that he is all sympathetic towards the tenants, I may also say, I am also one with him, as lenient towards them as he is, if not more than my friend. We must evolve a formula whereby the interests of the tenants are assured and guaranteed and that they will get the land. At the same time you must see that the compensation that must necessarily be paid to the inamdar as per Constitution is paid and third and the more important and the supreme consideration must be not to increase your own responsibility in the bargain. That is all that I say.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 16,500 ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಣ್ಣಮ್ಮ, ಮಾರಮ್ಮ, ಕಾಳಮ್ಮ, ಕಾಲಭೈರವ ಮುಂತಾದ ದೇವರುಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿರುವುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದಯೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

* ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ಶ್ರೀ ರಾಮರಾವ್ ಇವರುಗಳ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗುಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಏಕೋ ನನಗೆ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈಗ ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ

ಬಿಲ್ಲನ ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೇ ಆ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ, ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿ ನಿದರು. ಈಗ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೇನು ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೋ ಆ ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ—ಒಂದೆರಡರ ಮಾತ್ರ—16 ಸಾವಿರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲದೆಯೇ ಅದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಆ ತೊಂದರೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲ. ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ, ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ರೈತರಿಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೇನೇನು ಅನುಕೂಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವರೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೇ ಜಮೀನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮರಾವ್ ವಾದಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲು ಭಾಗ ಬದಲಿಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಮೆನೆಂಟ್ ಚೀನಿಂಗ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 3 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಡರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತರ ಅಧೀನ ದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತಾವೇನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವೇನು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮನೂವೆ ತಂದಿದ್ದೀರೋ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಇದರ ಫಲತಾಂಶವೇನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಯಾವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಇರಿಸಿ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವವನ ಸಂಸಾರ ಕೂಡ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 5 ಅಥವಾ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆಯೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ 10 ಎಕರೆಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸರಿ ಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬಜಾನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಶೇಕಡ 4 ಅಥವಾ 6 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟರೂ 30 ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕು.

ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು: ಈ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದುದು

(ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.)

ರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು. ಅದೂ ಸಹ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ ಉದ್ದೇಶವೆನೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ. ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಈ ಬಿಲ್ಲನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮಾನಿ ನಿಂದ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ, ಬರತಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದಿಂದ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಖಂಡುಗ ದವನ ಬಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು 360 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೆ ಜೀವನ ಜರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಅವನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ದಿನ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ ಗಳು, ಮಠಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಜನರು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಈ ದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಬೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಈ ದಿನ ಯಾವ ಜನರು faith— ಅಂದರೆ ಆದನ್ನು ಮೂಡಭಕ್ತಿಯಿಂದಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ—ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದು ತಪ್ಪು, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಡಭಕ್ತಿ ಯಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಭಕ್ತಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಪಾಶ್ಚಿ ಮಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ scientists ಈ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪ ಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಖಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನಿ ಗಿದ್ದ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ. ಆತನು ರೋಗಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು massage ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಅವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆತನ ರೋಗ ವಾಸಿಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಈ ಹೃದಯವನ್ನು massage ಮಾಡು ವುದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈತನು ಆ ರೋಗಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು massage ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 17 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ. ಆತನನ್ನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಆತನು “ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ನಿಶ್ಚಲ ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದೆ, ಅದು ಜಯ ಪ್ರದವಾಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಇದೊಂದೇ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಸಾಕು, ಮೂಡಭಕ್ತಿಗೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ನಿಂದ ಏನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಾರದು. ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬಾರದೇ, ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ದಿನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಏಷು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ, ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದರೂ ಸಹ, ಒಂದು ದಿವಸವಾದರೂ ದೇವರು

ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಮೂಡಭಕ್ತಿ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬಾರದು. ತಾವು ಈ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಇನಾಂ, ಜಹಗೀರಿ ರದ್ದಿಯಾತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ compensa- tion ಏನೋ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ರಾಮರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿ ರಾಮೇಶ್ವರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣದಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 13-14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಹುದು, ರೈತರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಈಗಿರ ತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸ ಬಾರದು. ಈ ಮನೂಬೆ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗ ಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಕ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬಹುದೋ, ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆ ಗಳು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರ ತಕ್ಕವು. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಪಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುನೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳವರೇ ಇದು ವರೆಗೂ ಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ಇನಾಂತಿಗಳ ರದ್ದಿ ಯಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಮನೂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸುದ್ದೆವದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಾತಾ ವರಣದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಯೋಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ, ಪರದೇಶದವರು ಅನಿವಾರ್ಯ ವಾಗಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ, ಮತಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು, ಅದು ಅಧರ್ಮ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಅಂತೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕಟುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವು ದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು ಅನುಸಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮೇಧಾವಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ:—India is a

bundle of superstitions in the name of religion. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಉಳಿಯಬಹುದು, ಆದರೆ ಮತಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಲಿ, ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಆಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಗಳಾಗಿದ್ದವು ಅಂದಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆ ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರವಾದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Three legged race ಎಂದು ಹೇಳಿ handicap ಇಟ್ಟು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ handicap ಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಧೈಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡರುತೊಡರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡಬಹುದು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಿಜಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ತತ್ತ್ವ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವಾಗ ಈಗಿನ ಜನಜೀವನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದಾಗ, ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಹುದು ಆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರಿತರತಕ್ಕವರು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏನಿದೆ "ಆತ್ಮಮಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ | ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಆತ್ಮನಃ" ಎಂದು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಮಾರ್ಸ್‌ಲೂಥರ್ ಎಂಬವನು ಹುಟ್ಟಿ ಈ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಎಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ವೇದಾಂತ ರಹಸ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದುವುಗಳೂ ಕೂಡದು ಎಂದು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಇದಾವು

ದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ನೆಹರೂರವರಂಥ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಈ 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾದರೂ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಧೈಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಇನಾಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಲ್ಲ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಇವರ ಡಕ್ಕೂ ಗಂಟು ಹಾಕುವುದು ಅನಂಬದ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೈಜವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ, ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಎಂದು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಣತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

12-30 P.M.

Secular State is where the State has no religion of its own. Therefore, every citizen in the State must have one religion or other. ಒಂದುಕಡೆ ಮತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ತೆಗೆಯುವುದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದೆ. I think the Hon'ble the Revenue Minister is well aware of the fact that if the grant that is to be given to the religious institution is taken away, it is to bring in a revolutionary idea. It is his problem today; but it should be pursued to the end. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಕಾಲಗತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಠ, ಮಾನ್ಯ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದುವು ಕೇವಲ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲವೆಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಬೆಳೆದು ದೇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗಂಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡುವುದು ಭಕ್ತಿ ಯೋಗವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.)

ಅದರ ಬೆಳೆದವನು ಯಾರಿಗೋ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಭಾವ ನೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಸರಿಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಆ ಒಂದು ಧೈಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಮಠ ಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಗುಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಭೇದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ನುತ್ತೀವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಜನರ ಗೊಡಗಲಾರದು.....

Mr. SPEAKER.—How much more time you require ?

Sri K. PRABHAKAR.—Ten minutes more, Sir.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet on the 9th at 12 Noon and Sri Prabhakar will continue his speech which, I hope, will be relevant to the Bill.

(Loud laughter.)

The House adjourned at Forty Minutes past Twelve of the Clock to meet at Twelve Noon on Friday, 9th April 1954.